

Prv ý s o u d (obchodní soud v Praze) zamítl z důvodů věcných žalobu opírající se o § 970 obč. zák., aniž se při tom zabýval otázkou své předmětné příslušnosti. O d v o l a c í s o u d zrušil rozsudek prvního soudu a odmítl žalobu pro nepřislusnost soudu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Ve věci připouští stěžující si žalobce, že žaloba byla podána u soudu předmětně nepřislusného a že obchodní soud, ku kterému byla podána, ani výslovnou prorogací příslušným státi se nemohl, poukazuje však k ustanovení § 45, odst. 1 j. n., dle něhož v tomto případě nepřislusí procesní straně právo rekursní, tím méně pak prý jest vyšší stolice oprávněna, by sama od sebe vyslovila nepřislusnost soudu. Než ustanovení § 45, odst. 1 j. n. zde užití nelze. Neboť podle toho předpisu zákona, jejž pro jeho vyjimečný ráz vykládati dlužno přesně, nelze rozhodnutí sborového soudu první stolice o jeho předmětné příslusnosti v odpor bráti proto, že pro právní věc odůvodněna jest příslusnost některého okresního soudu. Musil se tudíž sborový soud první stolice otázkou příslusnosti následkem námitky nepřislusnosti obírat i o příslusnosti své výslovně rozhodovati a to ve smyslu kladném, to jest vyřknouti, že jest předmětně příslušným. Zde se však tak nestalo. Soudní dvůr své stolice nejen že o své předmětné příslusnosti k námitce žalovaného nerozhodoval, nýbrž, projednav věc, rozhodnul ihned ve věci a to s plným vědomím, že jest vlastně nepřislušným, řka na počátku svých důvodů rozsudečných, že nebylo hleděti k tomu, že procesní soud jest předmětně nepřislušným, jelikož žalovaný proti žalobě, která nebyla zamítnuta a limine, nevznosl při prvním roku námitku nepřislusnosti. Jelikož tedy v daném případě § 45, odst. 1 j. n. neplatí, bylo odvolacím soudem právem z moci úřední přihlédnuto k tomu, že nastala zmatečnost dle § 477 č. 3 c. ř. s., čímž rozhodnutí jeho ve věci jest úplně odůvodněno.

Čís. 218.

Nárok na zrušení svatební smlouvy vzejde teprve soudcovským výrokem, jímž rozvod manželství od stolu a lože byl povolen. Teprve po tom lze domáhati se prozatímního opatření k zajištění tohoto nároku.

(Rozh. ze dne 1. července 1919, R I 268/19.)

První s o u d (okresní soud v Čáslavi) povolil navrhovatelce Emilii J. prozatímní opatření ku zajištění nároku na zrušení svatební smlouvy proti manželci jejímu Aloisu J., zapověděv mu ve smyslu § 382 čís. 6, by se svou polovicí domu jakkoliv nenakládal. D ů v o d y: První podmínka žádaného prozatímního opatření, totiž osvědčení tvrzeného nároku, jest prokázána snímkem ze spisu notářského a okolností, že Alois J. žije odděleně od své manželky. Přípisem záložny Č-ské jest pak prokázáno, že se Alois J. uchází u záložny té o značnou zápůjčku na nemovitosti, svatební smlouvou nabyté, že tedy podnikl ohledně nemovitostí těch jednání,

jímž by uskutečnění nároků Emilie J. mohlo býti zmařeno neb valně stíženo. Rekursní soud zamítl návrh na povolení prozatímního opatření. Důvody: Předpokladem pro povolení prozatímního opatření dle §§ 381 čís. 1, 382 čís. 6 a 384 odst. 2 ex. ř., o něž v tomto případě jde, jest jednak nárok, který se vztahuje na nemovitost nebo právo, ve veřejné knize zapsané, a osvědčení jeho, jednak ohrožení nároku toho. Těchto zákonných předpokladů pro vydání prozatímního opatření tu není. Navrhovatelka žádá o povolení prozatímního opatření k zajištění nároku proti svému manželovi na zrušení smlouvy. Tento nárok navrhovatelce posud vůbec nepřísluší, a nemůže proto jeho zajištění již nyní žádati. Dle ustanovení § 1264 obč. zák. může sice manželka žádati za zrušení smluv smloubních, toto právo jest jí však přiznáno teprve, bylo-li rozsudkem na rozvod manželství uznáno, a to ještě jen za určitých předpokladů. Žadatelka má nyní jen nárok domáhati se rozvodu manželství s odpůrcem, ačkoliv ani ten nárok neosvědčila, a jest nejisto, zda vůbec jí vznikne nárok žádati zrušení smlouvy smloubní. Předloženým snímkem notářského spisu jest toliko prokázáno, že smlouva smloubní byla mezi stranami uzavřena. Nárok, žádati zrušení smlouvy smloubní, může však vzejíti jen z rozsudku o rozvod. Z toho jde, že zde není prvého předpokladu žádaného prozatímního opatření, totiž nároku, o jehož zajištění se žádá.

Nejvyšší soud dovolacímu rekursu nevyhověl, poukávav na správné důvody usnesení soudu rekursního, k nimž připojil ještě, že dle daných okolností navrhovatelka má jen nárok, domáhati se rozvodu manželství, ač-li neměl Alois J. důvodné příčiny k opuštění společného bydliště, a nikoliv ještě nárok na zrušení smlouvy smloubní, kterýž vzejde teprv soudcovským výrokem o rozvodu, na němž ona viny nemá.

Čís. 219.

Z toho, že zaměstnavatel nepropustil zaměstnance ihned, jakmile se dozvěděl o jeho poklesku, nelze ještě za všech okolností souditi, že se zřekl práva na předčasné rozvázání služebního poměru.

Propouštěje před časem zaměstnance, není zaměstnavatel povinen udati mu důvod, proč tak činí. Stačí, že zákonný důvod zde jest a bude ve sporu prokázán.

(Rozh. ze dne 1. července 1919, Rv I 308/19.)

Žalobce byl zaměstnán u žalované, nájemkyně hotelu, po řadu let jako domovník. V poslední době stěžovali si na něho hosté, jmenovitě dne 4. nebo 5. prosince 1918 byl přistižen jedním z hostů při krádeži chleba. Zaměstnavatelka ho proto dne 8. prosince 1918 propustila, udávši za důvod, že jest příliš stár. Propuštěný zaměstnanec domáhal se náhrady škody, jež mu vznikla nedodržením čtrnáctidenní lhůty výpovědní. Prvý soud (okresní soud v Karlových Varech) žalobě vyhověl z těchto důvodů: Jest sice pravda, že vyskytl se důvod k propuštění dle § 82 živn. řádu, neboť žalobce byl přistižen přímo při krádeži. Leč k uplatnění důvodu toho se vyžaduje, by zaměstnavatel zaměstnance ihned propustil